

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-08-06

Vår referens

Mimmi Olsson

Utvecklingssekreterare

mimmi.olsson@malmo.se

Förslag till idéburet offentligt partnerskap avseende värmestuga 2024 till 2026

ASN-2024-10159

Sammanfattning

Sedan år 2019 har arbetsmarknads- och socialnämnden samarbetat med Stiftelsen Skåne Stadsmission, Fryshuset Malmö, Malmökretsen av Svenska Röda Korset och Svenska Kyrkan Malmö Pastorat avseende nattöppna värmestugor vintertid genom idéburet offentligt partnerskap.

Värmestugorna har fungerat som en nödlösning för individer i akut hemlöshet som erbjuder mat, värme och vila nattetid under vinterhalvåret. Det har funnits en värmestuga för vuxna och en värmestuga för unga vuxna under 25 år.

Föreliggande ärende innehåller förslag till en ny överenskommelse om IOP avseende en värmestuga vintertid från 2024 till 2026. Den nya överenskommelsen innebär att verksamheten består av en värmestuga i stället för två samt att en del av verksamheten kommer att bedrivas året runt.

Parter i föreslagen överenskommelse är Stiftelsen Skåne Stadsmission, Malmökretsen av Svenska Röda Korset samt Malmö stad genom arbetsmarknads- och socialnämnden. Utöver detta är Svenska Kyrkan Malmö Pastorat en samarbetspart i verksamheten.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner överenskommelsen om idéburet offentligt partnerskap med Stiftelsen Skåne Stadsmission (846004–8716), Malmökretsen av Svenska Röda Korset (802440–9537) och Svenska Kyrkan Malmö Pastorat (252003-1051) avseende värmestuga Malmö.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden avsätter 8 100 000 kronor år ett (2024-09-01 till 2025-08-31) och 8 307 000 kronor år två (2025-09-01 till 2026-08-31) för överenskommelsen.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse- förslag till Idéburet offentligt partnerskap avseende värmestuga 2024-2026
- Arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor
- IOP Värmestuga Malmö 2024-2026
- Budget värmestuga 2024-2026

Beslutsplanering

ASN beredning 2024-08-05

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2024-08-13

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2024-08-28

Beslutet skickas till

Stiftelsen Skåne Stadsmission, Malmökretsen av Svenska Röda Korset, Svenska Kyrkan Malmö Pastorat

Ärendet

Sedan år 2019 har arbetsmarknads- och socialnämnden samarbetat med Stiftelsen Skåne Stadsmission, Fryshuset Malmö, Malmökretsen av Svenska Röda Korset och Svenska Kyrkan Malmö Pastorat avseende nattöppna värmestugor vintertid genom idéburet offentligt partnerskap.

Föreliggande ärende innehåller förslag till en ny överenskommelse om IOP avseende en värmestuga vintertid från 2024 till 2026. Den nya överenskommelsen innebär att verksamheten består av en värmestuga i stället för två.

Arbetsmarknads- och socialnämndens krav och villkor för IOP

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansmodell mellan offentlig och idéburen sektor. Syftet med en överenskommelse om IOP är att genom samverkan skapa ett större mervärde än vad de enskilda parterna kan göra med befintliga verksamheter eller insatser på egen hand.

I arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för stöd till idéburen sektor regleras vad som gäller när nämnden ingår ett IOP (ASN-2023-3539). För att IOP ska vara möjligt krävs att ett antal villkor är uppfyllda. Villkoren handlar om vad som gäller för den aktuella verksamheten och verksamhetsområdet samt hur samarbetet ska ske. Riktlinjerna fastslår även vilka krav som den idéburna organisationen behöver uppfylla.

Se bilaga *Riktlinjer för arbetsmarknads- och socialnämndens stöd till idéburen sektor* för att ta del av samtliga villkor.

Kommunens ansvar för personer i hemlöshet

Socialtjänsten har enligt socialtjänstlagen (SoL) och rättspraxis ansvar för personer som är helt bostadslösa och som har speciella svårigheter att skaffa en egen bostad som följer av att den enskilde tillhör en socialt utsatt grupp som behöver särskild hjälp att anskaffa en bostad.

Kommunen har enligt 2 kap. 1 § SoL det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Denna bestämmelse innebär att en socialnämnd kan ha skyldighet att till en hemlös person, som inte har rätt till bistånd, tillhandahålla tak över huvudet för att förhindra akut nöd.

I de fall det konstateras att personer inte har rätt till ekonomiskt bistånd eller bistånd i form av boende är socialtjänstens ansvar begränsat till stöd och hjälp i akuta situationer när personen vistas i kommunen. Begreppet akuta situationer avser framför allt situationer som uppstår oväntat och oförutsett. Det handlar om att personer inte ska frysa, svälta eller sakna tillgång till tak över huvudet för natten samt ha förutsättningar för att kunna sköta en grundläggande hygien. Akut bistånd prövas för en kort period.

Sammanfattning av överenskommelsen

Målet med föreslagen överenskommelse är att tillsammans verka för att människor som vistas i Malmö och befinner sig i utsatthet ges stöd utifrån basbehov så som tillgång till mat, tak över huvudet för natten och förutsättningar för en grundläggande hygien.

Målgrupp

Målgruppen för verksamheten är människor som vistas i Malmö och befinner sig i en utsatt situation med begränsad tillgång till det generella trygghetssystemet.

I värmestugan välkomnas alla människor som har behov av verksamhetens insatser med undantag för minderåriga och barnfamiljer. Om verksamheten kommer i kontakt med minderåriga eller barnfamiljer ska social jour kontaktas omgående.

Överenskommelsens parter

- Stiftelsen Skåne Stadsmission (846004–8716)
- Malmökreten av Svenska Röda Korset (802440–9537)
- Malmö stad genom arbetsmarknads- och socialnämnden (212000–1124)

Utöver detta är Svenska Kyrkan Malmö Pastorat en samarbetspart i verksamheten.

Samverkan och uppföljning

Överenskommelsen har en styrgrupp som består av representanter från samtliga parter. Styrgruppen ansvarar för att planera och följa upp arbetet.

Skåne Stadsmission tar årligen fram en skriftlig rapportering till styrgruppen som innehåller verksamhetsstatistik samt en verksamhetsspecifik resultatrapport. Rapporteringen ska lämnas in senast tre månader efter avslutad insats.

Verksamhetsansvarig på värmestugan samordnar en arbetsgrupp med relevanta representanter från samtliga parter. Syftet med arbetsgruppen är att följa upp behov på individnivå.

Ekonomi

Arbetsmarknads- och socialnämnden finansierar värmestugan med ett maxbelopp på 8 100 000 kronor år ett (2024-09-01 till 2025-08-31) och 8 307 000 kronor år två (2025-09-01 till 2026-08-31).

Skåne Stadsmission och Svenska Röda Korset fakturerar arbetsmarknads- och socialförvaltningen enligt avtal. Ekonomin ska vara transparent och tydlig och alla kostnader ska kunna styrkas och verifieras.

Partnerskapets idéburna organisationer bidrar med egen arbetstid, volontärer samt gåvor och bidrag från privatpersoner och företag.

Period

Överenskommelsen föreslås gälla 2024-09-01 till 2026-08-31 med möjlighet till förlängning med ett år.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer att de senaste årens idéburna offentliga partnerskap kring vinteröppna värmestugor har bidragit till att samarbetet mellan socialtjänsten och överenskommelsernas idéburna parter har utvecklats på ett positivt sätt.

Ett fungerande samarbete kan i sin tur bidra till att fler Malmöbor som lever i utsatthet ges möjlighet till rätt stöd och hjälp. Förvaltningen menar att värmestugorna har möjliggjort akuta insatser på ett tillgängligt sätt att behoven kvarstår kommande vintrar. Genom att driva värmestugor i samarbete mellan olika parter kan verksamheten bidra med mer för målgruppen än vad varje enskild part hade kunnat göra på egen hand.

Under 2020 genomförde arbetsmarknads- och socialförvaltningen en utredning avseende möjligheten för förvaltningen att driva värmestugor i egen regi. Utredningens samlade bedömning var att värmestugor bör genomföras i samverkan med organisationer från civilsamhället (ASN-2019-17274).

Förändringar i förhållande till tidigare överenskommelser

Tidigare överenskommelser har bestått av två värmestugor, en för vuxna över 25 år och en för unga vuxna. Värmestugorna har varit öppna vintertid och haft anställd personal under de månader som de har varit öppna. I föreslagna överenskommelse har styrgruppen beslutat om en del förändringar.

Bedömningen är att lägesbilden för målgruppen har förändrats något sedan den föregående överenskommelse tecknades år 2019. Antal besökare hos de idéburna organisationernas övriga verksamheter riktat till målgrupperna har ökat. Vidare har behovet av en separat värmestuga för personer under 25 år minskat. Många som tidigare har besökt Värmestuga ung har blivit äldre och få nya yngre besökare har tillkommit. Många besökare har en mer allvarlig och komplex problematik vilket ställer ytterligare krav på kompetens och stabilitet i verksamheten.

Styrgruppen bedömer att en nattöppen värmestuga vintertid i stället för två men med utökad bemanning bättre möter de behov som finns i dagsläget. Värmestugan kommer att vara öppen fem i stället för fyra månader. Delar av personalen föreslås även vara anställd året runt för att arbeta uppsökande gentemot målgruppen vilket bidrar till en större långsiktighet för individen och att verksamheten kan behålla erfaren personal. Mindre tid kommer att behöva läggas på att rekrytera personal och årligen starta upp verksamheten.

Värmestugan kommer att ha kapacitet för totalt 75 besökare och 55 viloplatser. Under vintern 2023/2024 hade Värmestuga vuxen i genomsnitt 57 besökare dagligen under de 129 dagar verksamheten var öppen varav i genomsnitt 33 nattgäster (som tillbringande natten på värmestugan). För Värmestuga ung var motsvarande siffror 20 besökare dagligen varav elva var nattgäster.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetsmarknads- och socialnämnden finansierar värmestugan med ett maxbelopp på 8 100 000 kronor år ett (2024-09-01 till 2025-08-31) och 8 307 000 kronor år två (2025-09-01 till 2026-08-31).

Kostnaden för det nya avtalet blir högre än den totala kostnaden för de tidigare två avtalen *Värmestuga vuxen* (ASN-2021-15700) samt *Värmestuga ung* (ASN-2021-6887) som vardera omfattade 3 000 000 kronor. Den högre kostnaden beror framför allt på ökad personaltäthet. Den ökade personaltätheten beror i sin tur på ett behov av förhöjd säkerhet för personal och volontärer eftersom fler besökare har en mer komplex livssituation och att en del av verksamheten kommer att bedrivas året runt.

Förvaltningen ser positivt på att överenskommelsen sträcker sig över flera år och att verksamheten kan bidra till färre nödprovningar hos socialtjänsten. Den fleråriga överenskommelsen bidrar till att kostnader som i tidigare överenskommelser har använts för att årligen starta upp verksamheten inklusive att hitta en lämplig lokal i stället kan användas för att höja verksamhetens kvalitet. Vidare kan det uppsökande arbetet som sker året runt bidra till att fler individer ges förutsättningar att bryta ett destruktivt livsmönster vilket på sikt kan ha positiva ekonomiska konsekvenser.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef